

Alt Føroya fólk tikið á bóli:

Eingin hevði droymt um at støðan skuldi gerast so ring

-Eingin, sjálvst ikki tann mest svart-skygdi, hevði droymt um, at støðan hjá okkara høvuðsvinnu skuldi gerast so hættislig og døpur sum hon er í dag segði Frank Davidsen tingmaður javn-aðarflokksins í Vágum m.a. í røðu síni á tingi, tá figgjarlógin varð til viðgerðar. Vit prenta í dag fyrra partin av røðuni:

Sum vit øll eru vitandi um, so hava vit í samband við endurreisingina av Sjóvinnubankanum fingið álágt, at leggja fram eina realistiska figgjarlóg. Eina figgjarlóg har tað er samsvar imillum inntøkur og útreiðslur. Hetta hevur landsstýrið tikið til eftirtekta og við, at tað figgjarlógaruppskot sum er til viðgerðar her í dag hevur aftaná iløguútreiðslur eitt avlop uppá knappar 3 mill. kr.

Tá ið vit so siggja at Danmark hevur eitt hall uppá 40 mia. kr. á síni figgjarlóg og Svøríki eitt hall uppá 140 mia. kr. so kann tað tykjast orkymlandi at danska stjórnin setur so harðar treytir, nevniliga at okkara figgjarlóg ikki skal geva hall.

Hinvegin so eru vit komin hartil, at vit mega siggja veruleikan í eyguni og við at figgjarlógirnar fyrri 1989-90 og 91 góvu eitt samlað hall uppá 1800 milliónir kr. eins og figgjarlógir fyrri 1992 eisini kemur at geva eitt rætti-

liga stórt hall.

Hetta eru tøl ið tala, og tann politikkarin, um hann so situr í samgongu ella andstöðu ið ber í bótufloka og sigur sin flokk onga ábyrgd hava av tí støðu sum samfelagið er komið í, hann sigur ósatt.

Tær veðhaldsbindingar eins og tann vána røkt okkara fiskigrunnar hava verið fyrri, mugu allir politikarar taka ábyrgd av. Tað er tí heilt burturvið, tá umboð úr andstöðuni nýta eitt hvørt høvi til at skáka sær undan ábyrgd, samstundis sum teir leggja alla ábyrgd á sitandi samgongu.

Eitt gott dømi hesum viðvíkjandi fingið vit undir orðaskiftinum herfyri undir fyrstu viðgerð um at seta á stovn golvuppbóðssølu.

Tá færdi formaður Sambandsflokksins Harra E. J. fram, at orsökint til tað vána støðu okkara fiskigrunnar eru i, hevði sin uppruna í árunum 85 til 88. Og sum eg skilti, so

vóru tað samstundis hesi árin sum vóru orsökint til yvirkapacitetin í okkara fiskiflota.

Hesin pástandur í sjálvum sær er burturvið, men tá hann fyrri at rættvisgera síni sjónarmið tekur eitt innflutningsbann frá fyrst í 80'unum fram í hesum sambandinum, so er tað ein soverðin mótsagn til veruleikan sum kanska sjáldan fyrr.

Tað er rætt, at eitt tolt innflutningsbann av fiskiskipum var samtykt undir sambandslandsstýrinum við P. Ellefsen sum lögmanni fyrst í fýrsunum.

Isolerað sæð ar hetta innflutningsbannið helst eitt tað skilabesta uppskot sum Sambandsflokkin yvirhøvar er komin við. Tí tað var ein ástanna av, at fiskiflotin var nóg stórur, og tað í sjálvum sær var sera positivt, og tað er heilt greitt, at var hesin málsetningur fylgdu, so var eingin yvirkapacitetur í okkara fiskiflota, eins og okkara fiskastovnar heldur ikki høvdu verið so tráðroyndir sum teir hava verið.

Men, hesin málsetningur var ikki hildin, tí samstundis sum innflutningsbannið var veruleiki gjørdi sama landsstýrið eina

veðhaldslóg, har landskassin veðhelt fyrri 70% av kostnaðinum til umbygging av skipum.

Tað er ikki ov nógvi sagt, at hetta gjørdist ein tann størsti politiski brølar seinastu nógvi árin.

Hinvegin so er tað ikki rætt at geva politikkarunum alla ábyrgd fyrri tær avleiðingar ið henda veðhaldslóg hevði við sær. Tí høvdu okkara peningastovnar dugað sær hógvi og kent sína ábyrgd, nevniliga at ástanna, at veiðiorkan undir Føroyum ar ivaleysa stór og tikið sínar avgerðir út frá tí, so hevði mangt verið órðvisei í dag.

Millum annað høvdu okkara peningastovnar eins og landskassin verið munandi betur fyrri.

Men uttan mun til hvat annað verður ført fram viðvíkjandi hesum sokallaða innflutningsbanni so er tað ein óreingiligur veruleiki, at tey skip eini 50 í tali, sum vóru umbygd við 70% landskassa-veðhaldi hava kostað landskassanum fleiri hundrað milliónir í effektivum veðhaldum og upphoggingarstuði.

Hetta rættvisger sjálvandi ikki tær mistøk sum vórðu gjørd árin 1985-88. Tað verður ofta sagt, at

tað er ringt at spáa, og tá serliga um framtíðina. At hetta er so satt sum tað er sagt, kunna vit øll verða samd um.

Aftaná minkandi fiskiskap í fleiri fylgjandi ár, var væntað at henda áhaldandi minkingin fór at støða, og at tað so við og við fór at kvinka tann rætta vegin aftur.

Eingin, sjálvst ikki tann mest svartskygdi hevði droymt um, at støðan hjá okkara høvuðsvinnu skuldi gerast so hættislig og døpur sum hon er í dag.

Aftaná ta støðugu minkingina í okkara fiskiskapi seinastu árin, gjørdist árið 1992 ein sonn vanlukka fyrri okkara fiskivinnu. Heili 30.000 tons eru komin minni upp á land, í mun til árið í fjør, ein minking í prosentum sum táttur upp imóti teimum 40% av teimum vanligu fiskasløgnum.

Vit kunna bara ímynda okkum hvat ávirkan tað hevði havt á til dømis tað danska samfelagið, um teirra útflutningsvinnur høvdu havt eina tilsvarendi katastrofala minking sum okkara primervinna.

Ella bara um vit taka eina av høvuðsvinnunum í Danmark, nevniliga landbúnaðin.

Hvat nú um hvør garður ella fjøs hevði havt eitt felið seinastu 5-6 árin sum svara til tað fall sum hevur verið okkara fiskivinnu fyrri, har veiðinøgðin frá at vera 140-150.000 tons minkaði niður í 100.000 tons, tað vildi í sjálvum sær verið ein búskap-

arlig vanlukka fyrri Danmark. Um tað harafturat var eitt felið í 1992, ið svarar til 35-40% av tí sum hóraði aftur, so var ikki ein tann einasti bóndagardur eftir í tí danska kongarikinum.

Avleiðingarnar av hesum høvdu verið so álvars-ligar, at tann danski búskapurin hevði ligið í skeljasori.

I dag eru vit í tí vanlukku støðu, at samstundis sum veiðinøgðin er minkað við eini helvt, so er yvirkapaciteturin í okkara fiskiflota vaksin í og við at nógðin uppá hvørt fiskiskip er minkað tilsvarendi.

Neyvan nakað kann lýsa støðuna betur enn tey døpur og skelkandi tøl, sum herfyri komu fram og sum vistu, at manningarnar á okkara trólarum høvdu fingið 121.000 kr. minni í fiskipart í mun til árið í fjør.

At henda heilt katastrofala niðurgongdin í okkara fiskiskapi hevur sett síni djúpu spor í so gott sum hvønn krók á Føroya landi er tann beiski veruleiki í dag. Serliga meint eru tey økir sum bara hava fiskivinnuna at dúva uppá.

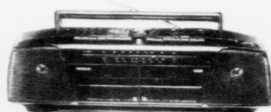
Omaná alt hevur hetta við sær, at stórar skerjingar verða gjørdar í stuðlinum til fiskivinnuna, til tess at minka um veiðiorkununa og tað hevur við sær at nógvir av okkara fiskimonnum koma at standa uttan arbeiði í nærmastu framtíð.

Bingotølini í dag:

32 64

HØVUÐSVINNINGUR:

Duplutt NOKIA RC 9569
kasettu-/ transistorradio

við 3. bylgjum, bestu ljóðgøðsku og øllum hugsandi hentleikum

frá

RADIOHANDILIN

v.E. & P. Persson pl. 18 Box 119 - Tlf. 18277 - Fax 18277

HØVUÐSVINNINGUR:

Olympus AF - 10
Twin fototól

við 2 føstum linsum
(35 og 70 mm) og hópi
av øðrum hentleikum frá

SMS FOTO & VIDEO

Tlf. 19820 Postmøga 1058 FR-110 Tórshavn

HØVUÐSVINNINGUR:

Olympus μ (mju)-1
fototól

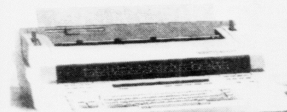
Tann litla kempan
(63x117 mm),
sum kann alt -
eisini taka myndir/A4 stødd
so nær sum 35 cm, frá

SMS FOTO & VIDEO

Tlf. 19820 Postmøga 1058 FR-110 Tórshavn

HØVUÐSVINNINGUR:

Piano 1. elektronisk
skrivimaskina

v/ øllum hugsandi snildum

frá

Partafelagid
Petersen & Guttesen

Stígagata 11 - Box 1078 - FR-110 Tórshavn
Tlf. 11151-5999 - Telefax 17115